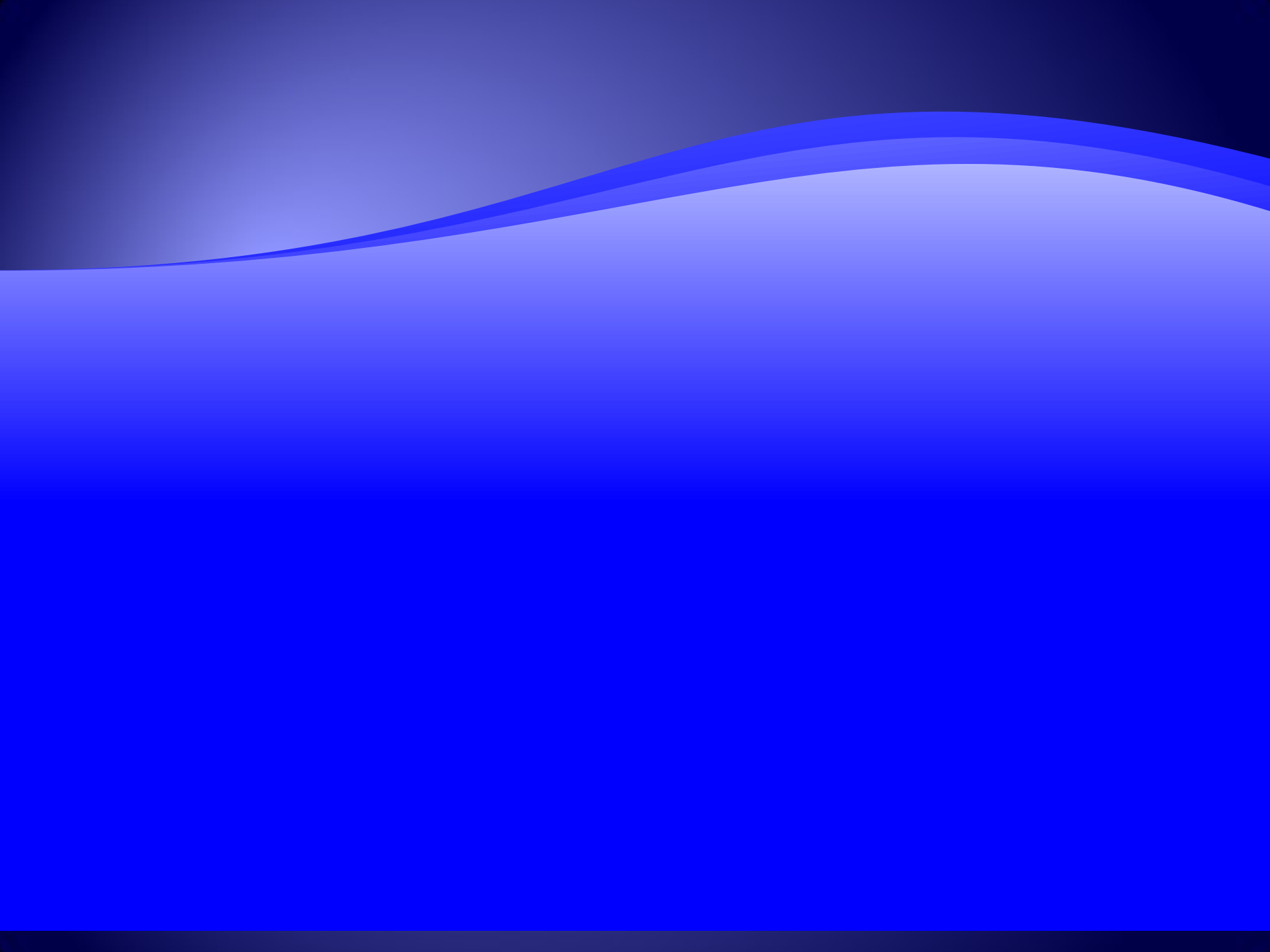

ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM A ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

Prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc

2024

Stádia trestního řízení

- Trestní řád rozeznává následující stádia:
  - Přípravné řízení
  - Předběžné projednání obžaloby, resp. řízení o schválení dohody o vině a trestu
  - Hlavní líčení
  - Opravné řízení
  - Vykonávací řízení

Předběžné projednání obžaloby

- Postup předsedy senátu po podání obžaloby:
  - Nařízení hlavního líčení
  - Nařízení předběžného projednání obžaloby
- Účel:
  - účelem předběžného projednání obžaloby je prověřit, zda přípravné řízení bylo provedeno v souladu se zákonem a zda jeho výsledky odůvodňují postavení obviněného před soud.

- **Způsob** předběžného projednání obžaloby:
  - neveřejné zasedání
  - přezkum na podkladě zprávy předsedy senátu
  - důkazy se provádějí jen za účelem usnadnění rozhodnutí

- **Rozsah** předběžného projednání obžaloby:
  - opodstatněnost obžaloby
  - správnost a zákonnost přípravného řízení

- Rozhodnutí v rámci předběžného projednání obžaloby:
  - postoupení věci
  - zastavení trestního stíhání
  - přerušení trestního stíhání
  - podmíněné zastavení trestního stíhání
  - schválení narovnání
  - vrácení věci státnímu zástupci k došetření

PODMÍNKY DOHODY O VINĚ A TRESTU (OBVINĚNÝ)

DVT byla zavedena do českého TŘ novelou trestního řádu č. 193/2012 Sb., výrazně pozměněna byla novelou č. 333/2020 Sb. (zrušeno omezení uzavírat dohodu jen pro méně závažné trestné činy a dále možnost uzavřít dohodu i v hlavním líčení) v roce 2020. V roce 2018 bylo uzavřeno 139 DVT, zatímco v roce 2023 již 843 DVT (zdroj NSZ).

Účelem DVT je především zrychlení trestního řízení za podmínky, že se obviněný vzdává práva projednání věci před soudem.

U PO je třeba zdůraznit **subsidiaritu trestní represe** a možnosti řešení trestných činů podle § 241 (účinná lítost) na rozdíl od § 240 TZ (DVT).

Základní podmínky - § 175a odst. 1 TŘ

- **výsledky vyšetřování dostatečně prokazují závěr, že se skutek stal**
- **skutek je trestným činem**
- **skutek spáchal obviněný**

Za těchto podmínek **může** státní zástupce zahájit jednání o dohodě o vině a trestu **na návrh** obviněného nebo **i bez takového návrhu**. Na DVT není právní nárok, a to ani poté, co již byla stranami akceptována – soud ji schválit nemusí.

PODMÍNKY DOHODY O VINĚ A TREST (OBVINĚNÝ)

§ 175 odst. 2 TR

- SZ předvolá obviněného
- SZ vyrozumí o době a místě jednání obhájce obviněného

PODMÍNKY DOHODY O VINĚ A TRESTU (OBVINĚNÝ)

§ 175 odst. 3 TŘ

- dohodu o vině a trestu sjednává **státní zástupce** s obviněným
- obviněný **prohlásí, že spáchal skutek**, pro který je stíhána
- na základě dosud opatřených důkazů a dalších výsledků přípravného řízení **nejsou důvodné pochybnosti** o pravdivosti jejího prohlášení
- přítomnost obhájce je nezbytná jen v případě, kdy jde o nutnou obhajobu fyzické osoby

PODMÍNKY DOHODY O VINĚ A TRESTU (POŠKOZENÝ)

§ 175 odst. 5 TŘ

- SZ při sjednávání dohody o vině a trestu dbá také na zájmy **poškozeného**
- o době a místě jednání o dohodě o vině a trestu SZ **vyrozumí** poškozeného, který výslovně neprohlásil, že se vzdává procesních práv
- SZ **předem** upozorní poškozeného na možnost uplatnit nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení **nejpozději při prvním jednání o dohodě**

PODMÍNKY DOHODY O VINĚ A TRESTU (POŠKOZENÝ)

§ 175 odst. 5 TŘ

- nedostaví-li se poškozený k jednání, ačkoli byla řádně vyzuměna, může být dohoda sjednána **bez přítomnosti** poškozeného
- uplatnila-li poškozený, který není jednání přítomen své nároky před zahájením jednání, může se **SZ za poškozeného** dohodnout s obviněným o rozsahu a způsobu náhrady, až do výše uplatněného nároku.

OBSAH DOHODY O VINĚ A TRESTU

§ 175a odst. 6 a 7 TŘ

označení účastníků dohody (SZ + OBV + POŠK)

datum a místo sepsání dohody

popis skutku a jeho právní kvalifikace

prohlášení obviněného, **že spáchal skutek, pro který je stíhán**, a který je předmětem sjednané dohody o vině a trestu

dohodnutý druh, výměra a způsob výkonu trestu, příp. ochranné opatření

rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy...

podpisy účastníků

v případě sjednání dohody SZ podá soudu návrh na její schválení
(návrh může vzít zpět až do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě)

ROZHODNUTÍ SOUDU O NÁVRHU DOHODY O VINĚ A TRESTU

Formy rozhodnutí soudu o návrhu dohody o vině a trestu

- Předseda senátu návrh **přezkoumá** podle **jeho obsahu** a **obsahu trestního spisu** a:
  - a) nařídí veřejné zasedání k **(ne)schválení** dohody o vině a trestu
  - b) rozhodne o **odmítnutí** návrhu dohody o vině a trestu pro **závažné procesní vady** (zejména, neměl-li obviněný obhájce)
  - c) nařídí **předběžné projednání** návrhu

ROZHODNUTÍ SOUDU O SCHVÁLENÍ NÁVRHU DOHODY O VINĚ A TRESTU

ad a) § 314q odst. 1 TR

- soud rozhoduje ve **veřejném zasedání**
- soud předvolá **obviněného**, vyrozumí **SZ**, obhájce obviněného a **poškozeného**
- SZ přednese návrh dohody
- předseda senátu vyzve obviněného, aby se k návrhu vyjádřil (*zda dohodě rozumí, zda prohlašuje, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a to dobrovolně, bez nátlaku a pořádném poučení a zda chápe procesní důsledky uzavření dohody*)
- dokazování se neprovádí, v případě potřeby lze vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení

ROZHODNUTÍ SOUDU O SCHVÁLENÍ NÁVRHU DOHODY O VINĚ A TRESTU

ad a) § 314r odst.1, odst. 4 TŘ

- soud je vázán skutkem, jeho právní kvalifikací, návrhem trestu a ochranného opatření v rozsahu uvedeném v dohodě o vině a trestu, DTTO u nároku poškozeného (buď poškozený souhlasí, nebo návrh odpovídá jeho uplatněnému nároku)
- soud dohodu schválí odsuzujícím rozsudkem, v němž uvede výrok o schválení dohody v **souladu s dohodou o vině a trestu**
- rozsudek se doručuje **SZ, obviněnému a poškozenému**, kteří mohou podat **odvolání** podle § 245 TŘ pouze v případě, že rozsudek není v souladu se schválenou DVT

ROZHODNUTÍ SOUDU O NESCHVÁLENÍ NÁVRHU DOHODY O VINĚ A TRESTU

ad a) § 314r odst. 2 TR

- soud dohodu ve VZ **neschválí**, je-li **nesprávná** nebo **nepřiměřená** z hlediska:
  - a) souladu se zjištěným skutkovým stavem
  - b) druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření
  - c) rozsahu a způsobu náhrady škody, ...
- soud dohodu **neschválí**, zjistí-li, že došlo k **závažnému porušení práv obviněného** při sjednávání dohody o vině a trestu
- **důsledek**:
  - a) **vrácení věci** usnesením do přípravného řízení
proti rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek
  - b) soud **oznámí své výhrady SZ** a obviněnému, kteří mohou navrhnout nové znění dohody (ihned nebo po odročení VZ)

ROZHODNUTÍ SOUDU O ODMÍTNUTÍ NÁVRHU DOHODY O VINĚ A TRESTU

ad b) § 314o odst. 1 písm. b) TŘ

Odmítnout návrh usnesením může předseda senátu bez přítomnosti členů senátu, pakliže by měl ve věci jinak rozhodovat senát tzv. od stolu (tedy bez konkrétního druhu zasedání). Důvody pro odmítnutí jsou následující závažné procesní vady, zejména:

- obviněný neměl při sjednávání dohody obhájce, ačkoli jej měl mít (týká se především FO, u PO v případě, že se zvolený obhájce nemohl účastnit úkonů vedoucích ke schválení dohody),
- dohoda je **nesprávná** nebo **nepřiměřená** z hlediska:
  - a) souladu se zjištěným skutkovým stavem,
  - b) druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření,
  - c) rozsahu a způsobu náhrady škody, ...
  - d) zjistí-li, že došlo k **závažnému porušení práv obviněného** při sjednávání dohody o vině a trestu.

Dochází zde ke kombinaci důvodů § 314o odst. 1 písm. b) a § 314r odst. 2 TŘ, přesto v prvním případě rozhoduje jen předseda senátu – patrně zde jde o legislativní chybu, kdy zákonodárce přestal rozlišovat mezi různými důvody, a tím i mezi obsazením soudu. Porušení práva na zákonného soudce a na řádné projednání věci (čl. 38 odst. 1,2 LZPS)?

ROZHODNUTÍ SOUDU O NAŘÍZENÍ PŘEDBĚŽNÉHO PROJEDNÁNÍ DOHODY

ad c) § 314p TŘ

Soud rozhoduje v neveřejném zasedání (fakultativně VZ), pokud má za to, že:

- a) věc patří do příslušnosti jiného soudu
- b) věc má být postoupena
- c) jsou dány okolnosti pro zastavení TS, přerušování TS, nebo pro uplatnění odklonů (§ 307 a § 309 TŘ)

Hlavní líčení – klasický průběh

- **Nejdůležitější a nejvýznamnější část trestního řízení:**
  - rozhodnutí o vině
  - rozhodnutí o trestu
  - jiné rozhodnutí
- **Příprava hlavního líčení:**
  - úkony před doručením obžaloby
  - doručení obžaloby
  - zajištění úspěšného provedení hlavního líčení
  - nařízení hlavního líčení
  - jiné opatření (zastavení trestního stíhání, podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání, přerušování trestního stíhání)

➤ Charakteristika hlavního líčení:

- plné uplatnění základních zásad trestního řízení (veřejnost, bezprostřednost, ústnost, atd.)
- rozhodující úloha soudu
- rozdělení úlohy soudu mezi senát a předsedu senátu
- řízení se koná jen o skutku, pro který bylo zahájeno trestní stíhání a podána obžaloba
- přesně specifikovaná účast osob v hlavním líčení:
  - soud
  - zapisovatel
  - státní zástupce
  - obžalovaný
  - obhájce
  - poškozený
  - další osoby

Průběh hlavního líčení

- **Počátek hlavního líčení:**
  - sdělení věci, která bude projednávána
  - zjištění přítomnosti osob
  - přednesení obžaloby
  - **nedošlo-li k dohodě o vině a trestu, možnost prohlášení viny – spáchání skutku uvedeného v obžalobě (§ 206c TŘ) – soud rozhodne zda přijímá, či ne a může upustit od dalšího dokazování v rozsahu, kde byla prohlášena vina, může ale i vyslechnout obžalovaného nejen k jeho skutkům , ale i ke skutkům dalších osob. PV NELZE ODVOLAT !!! a skutečnosti v prohlášení uvedené, nelze napadat opravným prostředkem**
  - práva poškozeného
- **Dokazování (§ 207 a násl. TŘ):**
  - okruh dokazovaných otázek
  - pořadí provádění důkazů
  - způsob provádění důkazů:
    - aktivní součinnost stran
    - uplatnění zásad ústnosti a bezprostřednosti
    - zvláštní povaha výslechu u hlavního líčení
    - povaha důkazů opatřených v přípravném řízení
    - prohlášení o **nesporných skutečnostech s dopady do dokazování**
  - skončení dokazování

➤ Závěr hlavního líčení:

- závěrečné řeči státního zástupce a ostatních osob
- Zvláštní právo poškozeného - § 43 odst. 4 TŘ (v kterémkoli stadiu, naposledy zde) o dopadech TČ na jeho dosavadní život
- právo posledního slova obžalovaného

➤ Rozhodnutí v hlavním líčení:

- podklad pro rozhodnutí
- rozsudek
- zastavení trestního stíhání
- podmíněné zastavení trestního stíhání
- schválení narovnání
- přerušování trestního stíhání
- postoupení věci

➤ Rozhodnutí mimo hlavní líčení:

- zastavení trestního stíhání
- podmíněné zastavení trestního stíhání
- schválení narovnání
- přerušování trestního stíhání
- schválení dohody o vině a trestu

Veřejné a neveřejné zasedání

➤ **Veřejné zasedání**

- otázky viny a trestu nebo které se blíží rozhodnutí o vině a trestu

➤ **Neveřejné zasedání**

- není třeba provádět výslech obviněného, svědků, či znalců a slyšet strany (menší význam)

➤ **Veřejné zasedání**

- pokud tak stanoví zákon
- rozhodování o dohodě o vině a trestu
- rozhodování o ochranných opatřeních
- rozhodování o trestu
- rozhodování o opravných prostředcích
- ostatní případy

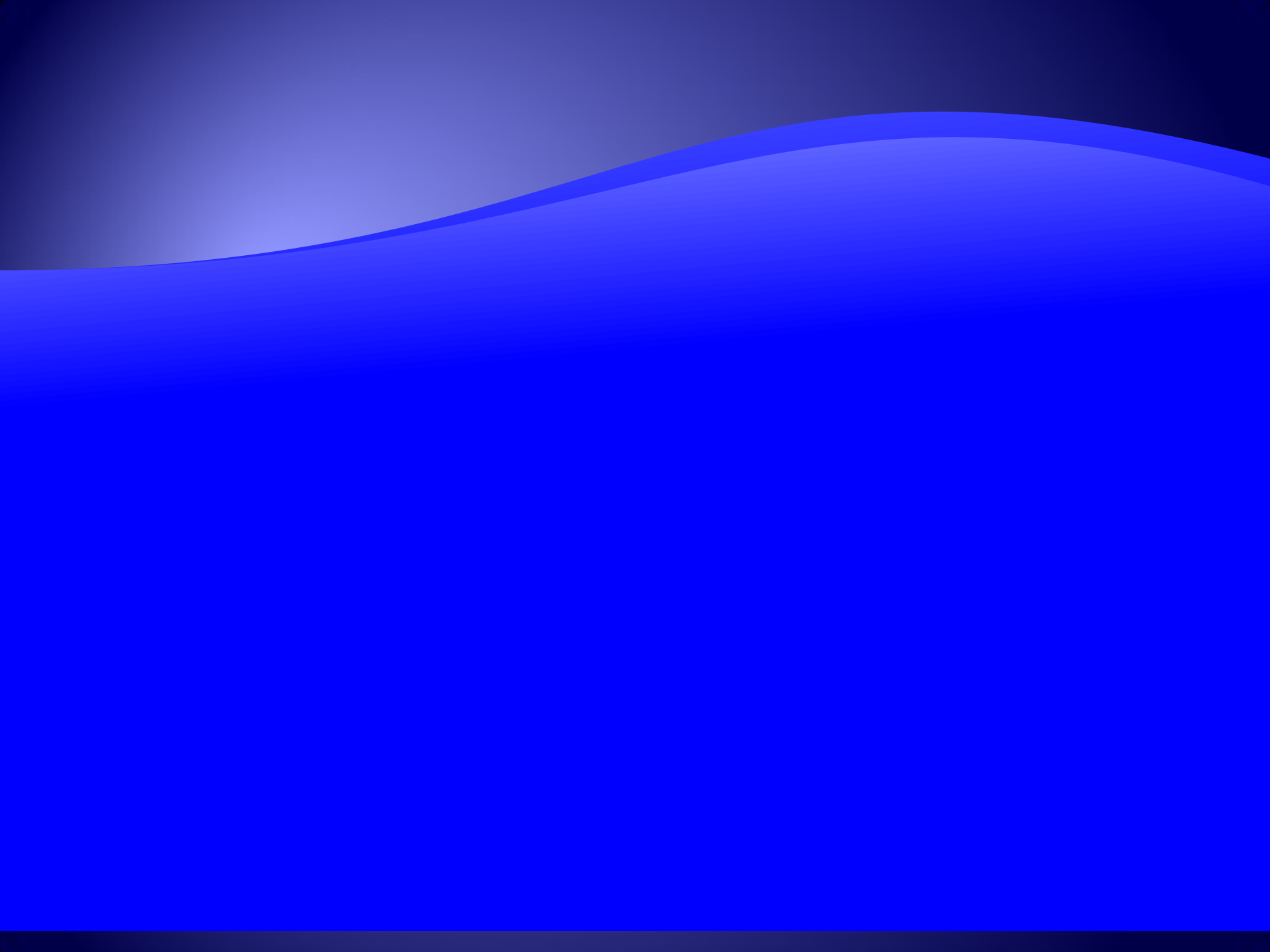
➤ **Neveřejné zasedání**

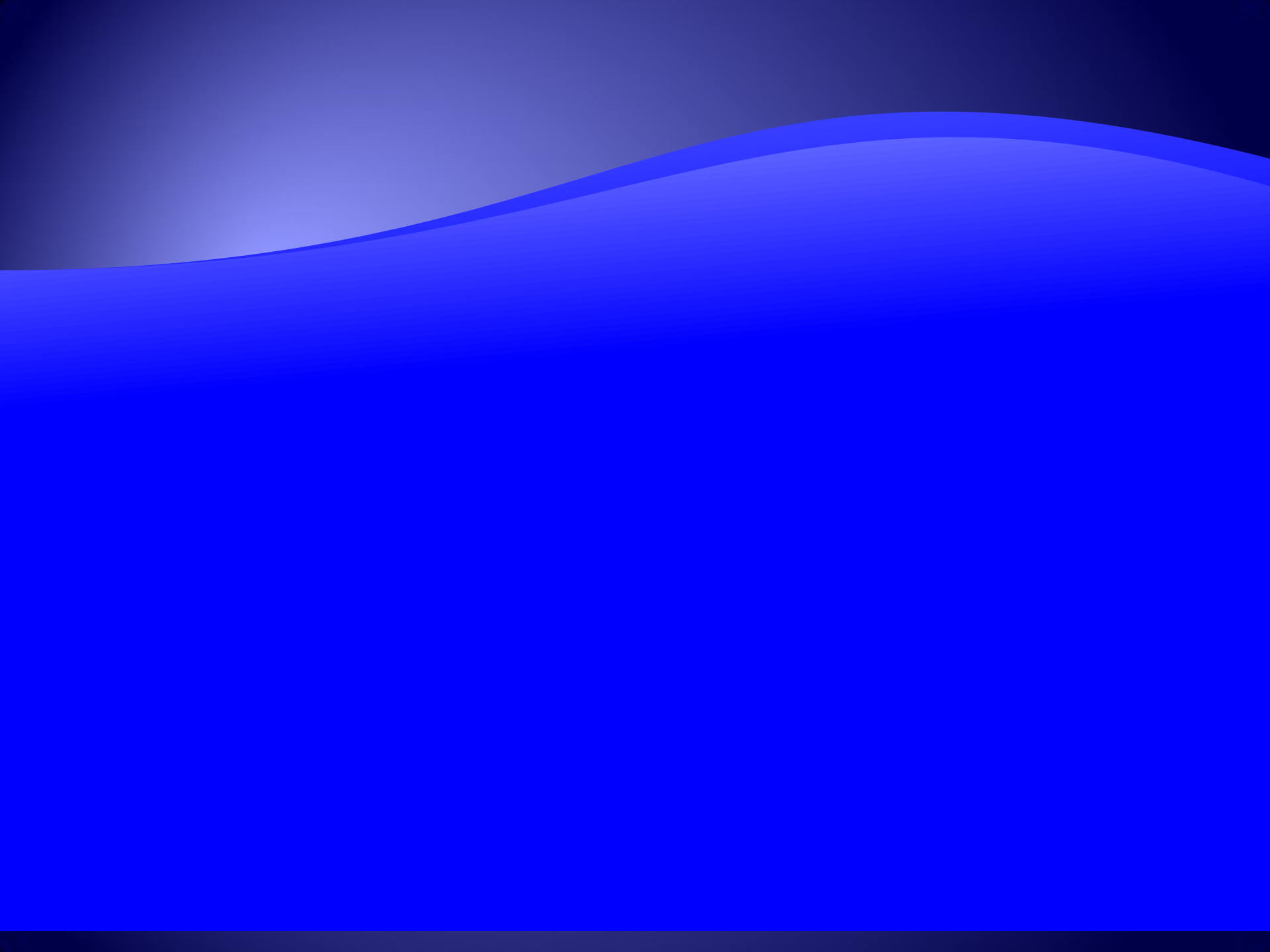
- stanoví-li tak nebo připouští-li to zákona, nebo není-li stanoveno, že se má rozhodovat v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání
- předběžné projednání obžaloby
- všechna rozhodnutí o stížnostech
- některá rozhodnutí o jiných opravných prostředcích
- rozhodnutí o zahlazení odsouzení a použití amnestie
- rozhodnutí o započítání vazby a rozhodnutí v souvislosti s výkonem trestu

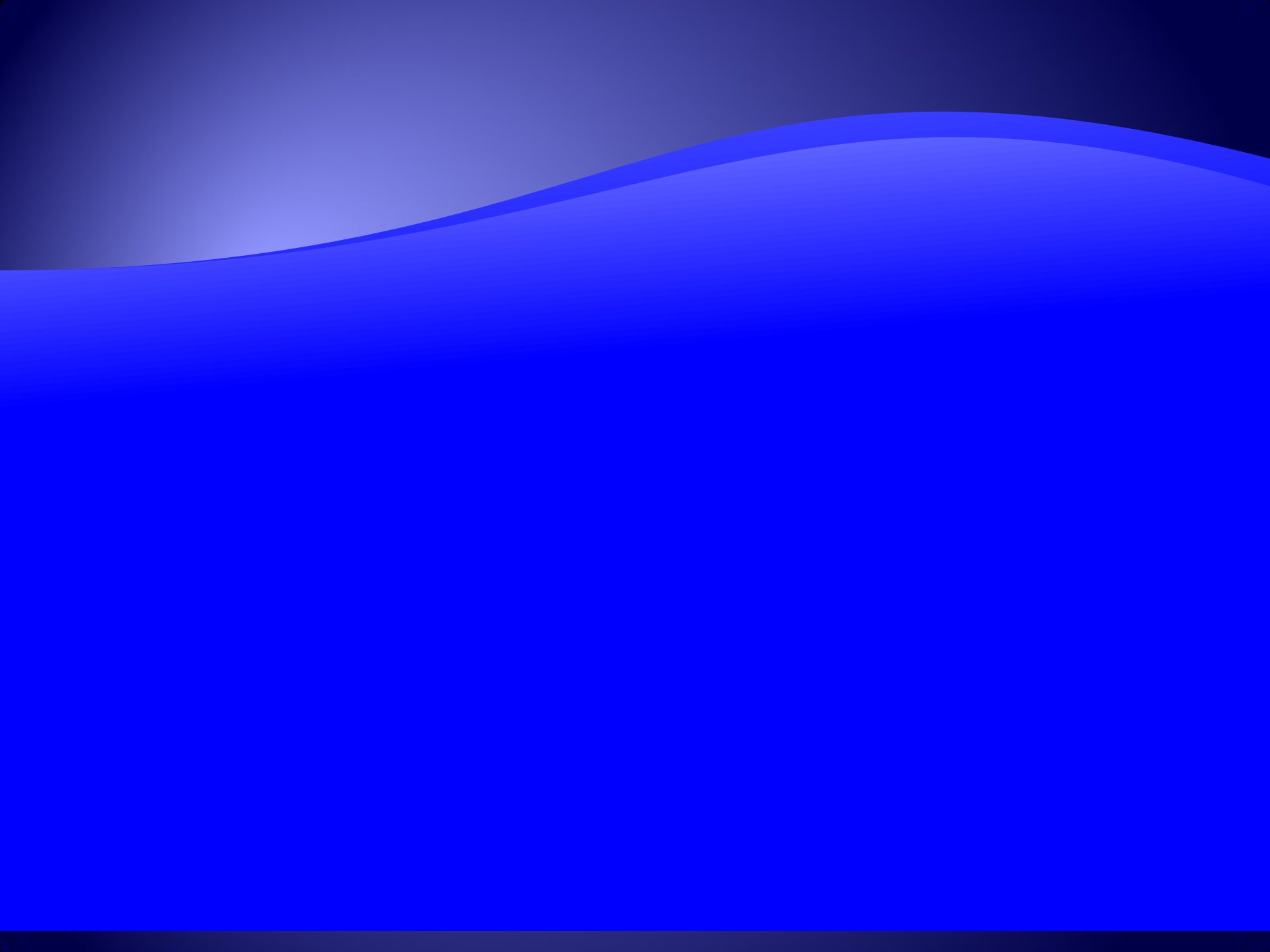
Zvláštní způsoby řízení

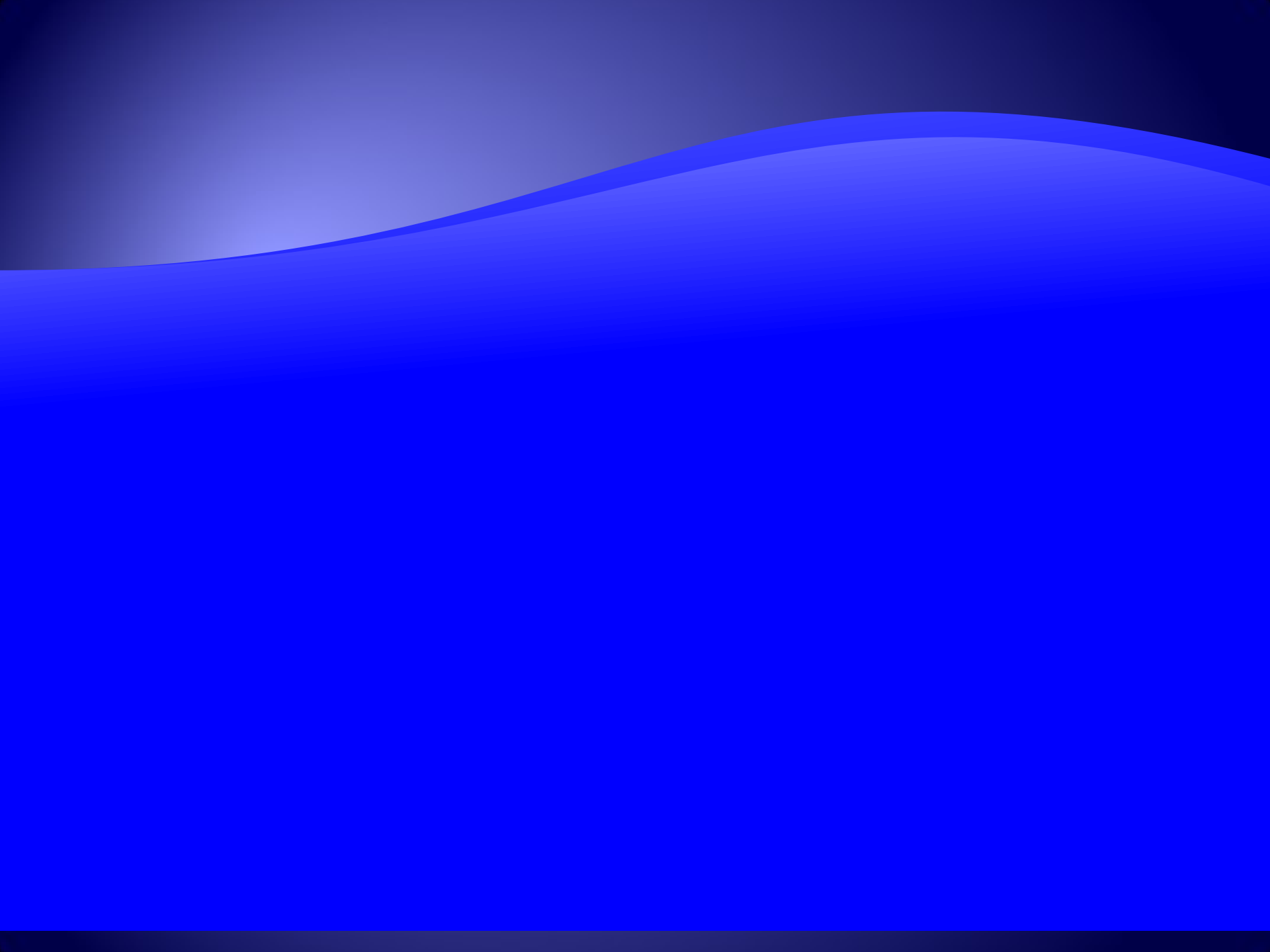
- ◆ Trestní řád předpokládá kromě pravidelného průběhu řízení také takové způsoby řízení, které obsahují zvláštní, netypické prvky
- ◆ Jedná se o :
  - ◆ - řízení ve věcech mladistvých (zákon č. 218/2003 Sb.)
  - ◆ - řízení proti uprchlému (§ 302 TŘ)
  - ◆ - odklony (podmíněné zastavení TS a narovnání - § 307 a 309 TŘ)
  - ◆ - řízení před samosoudcem (§ 314a TŘ)
  - ◆ - řízení po zrušení rozhodnutí nálezem ÚS (§ 314h TŘ)
  - ◆ - přezkum příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o něm (§ 414l TŘ)
  - ◆ - rozhodování o schválení dohody o vině a trestu (§ 314o TŘ)

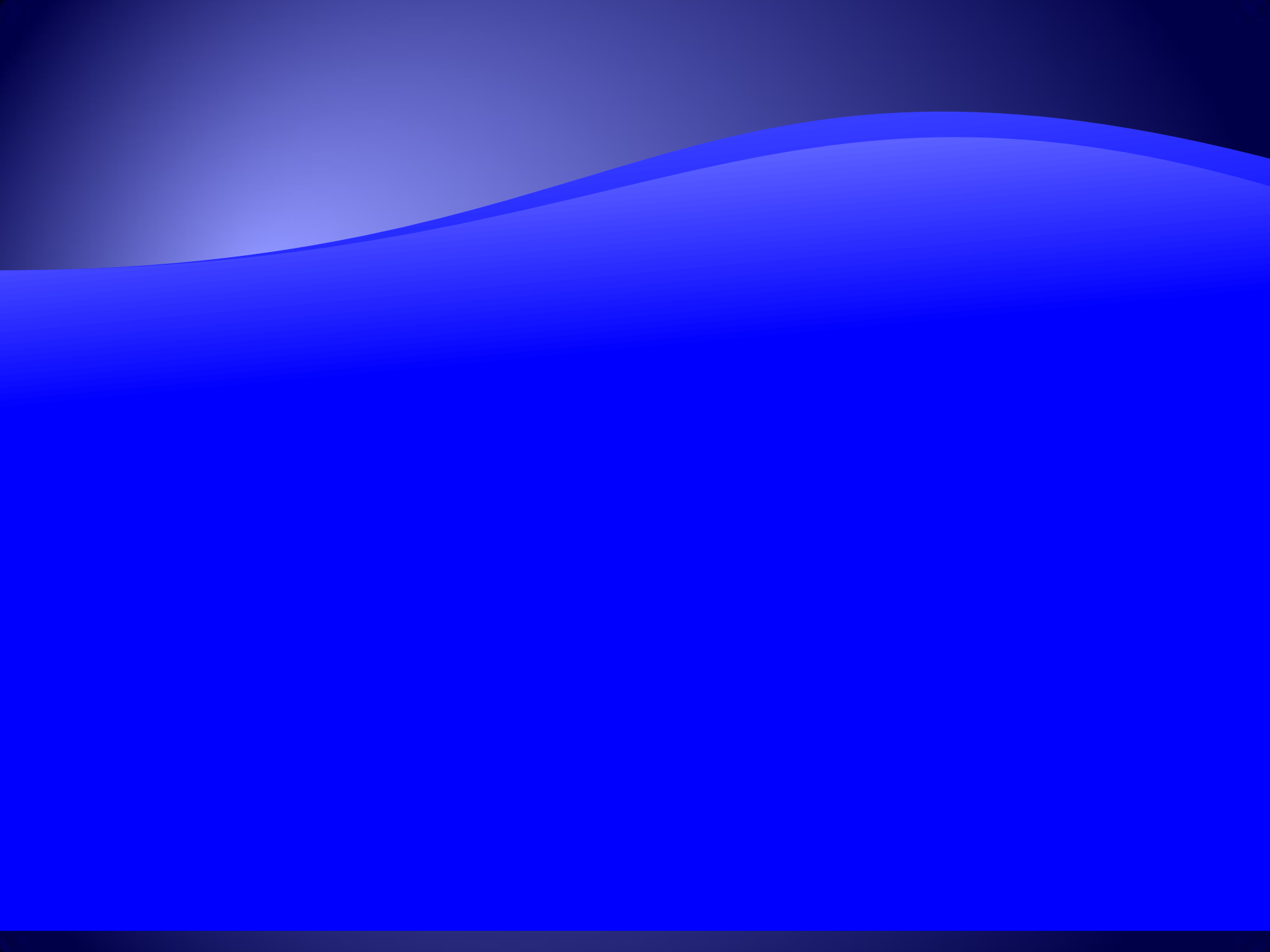
KONKRÉTNÍ PŘÍPAD TRESTNÍHO ŘÍZENÍ ČÁST I.

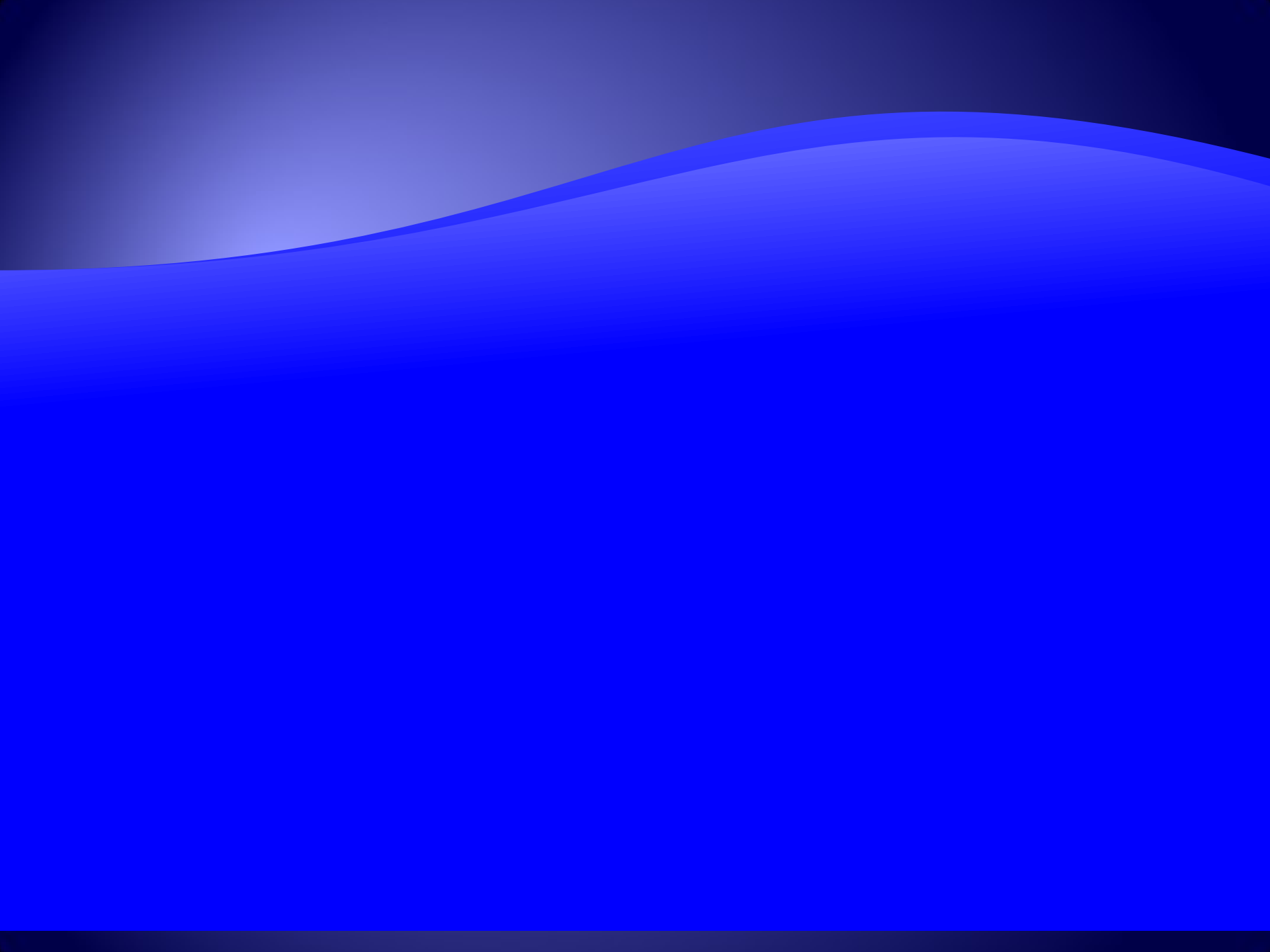

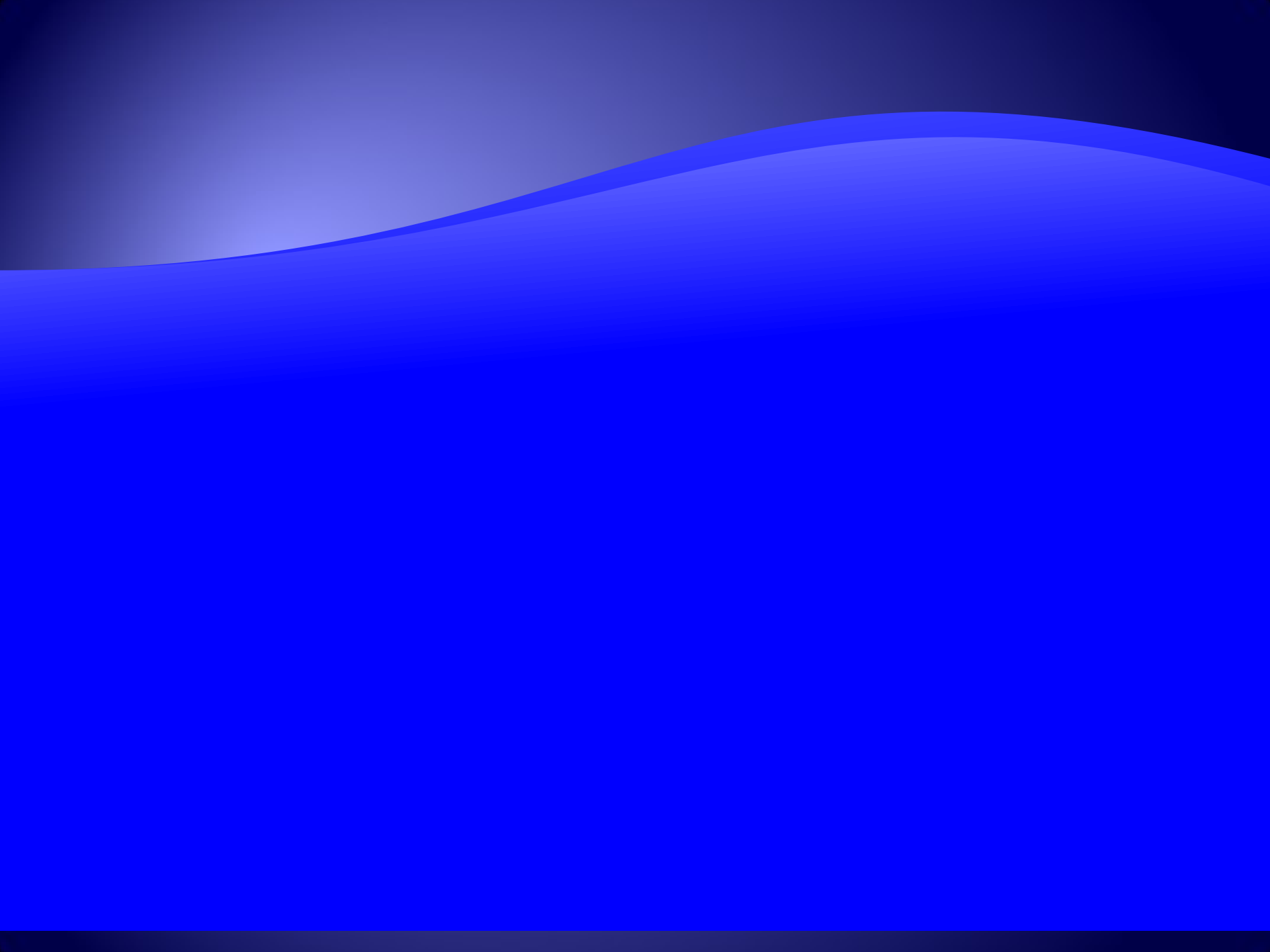

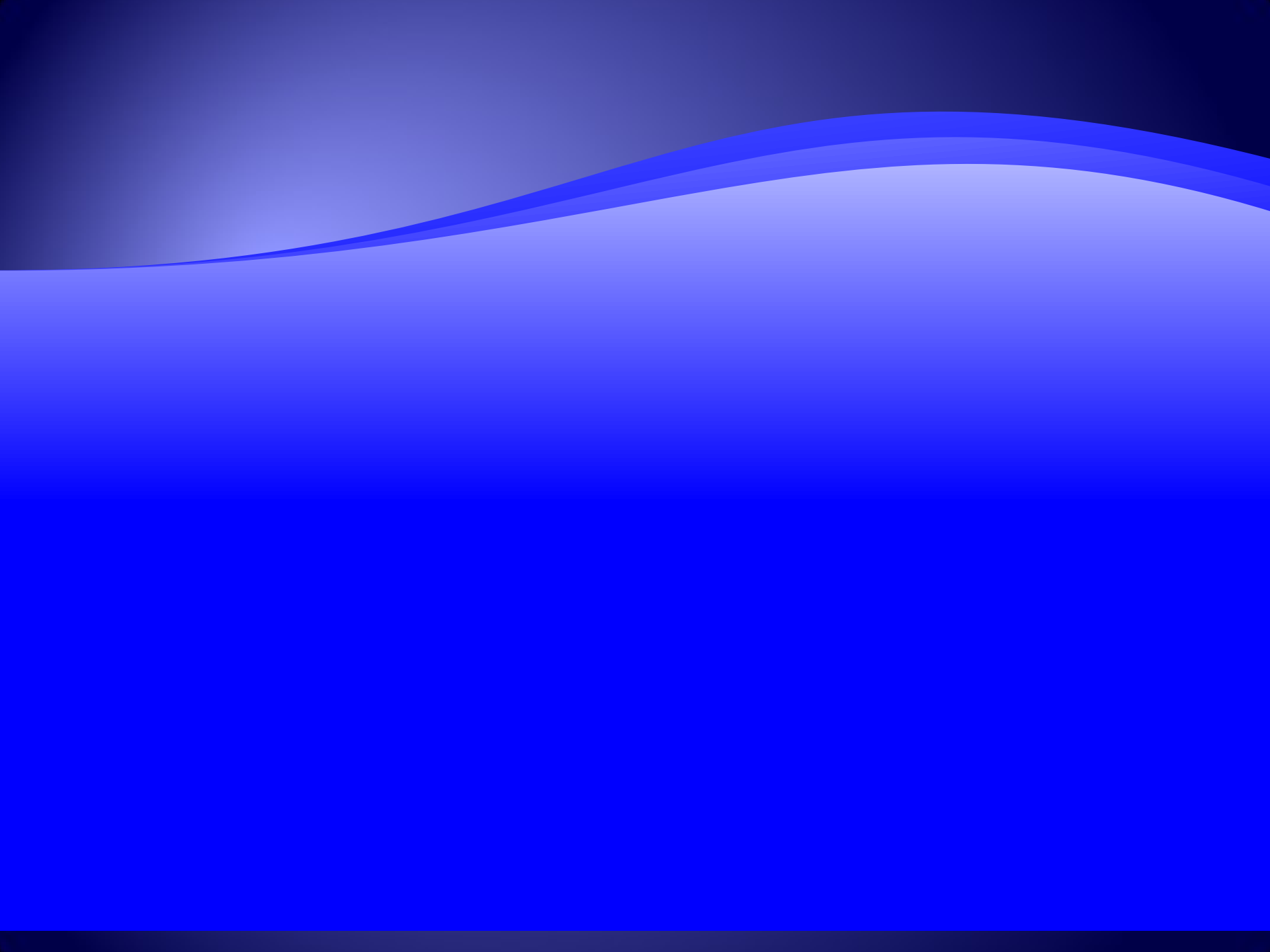

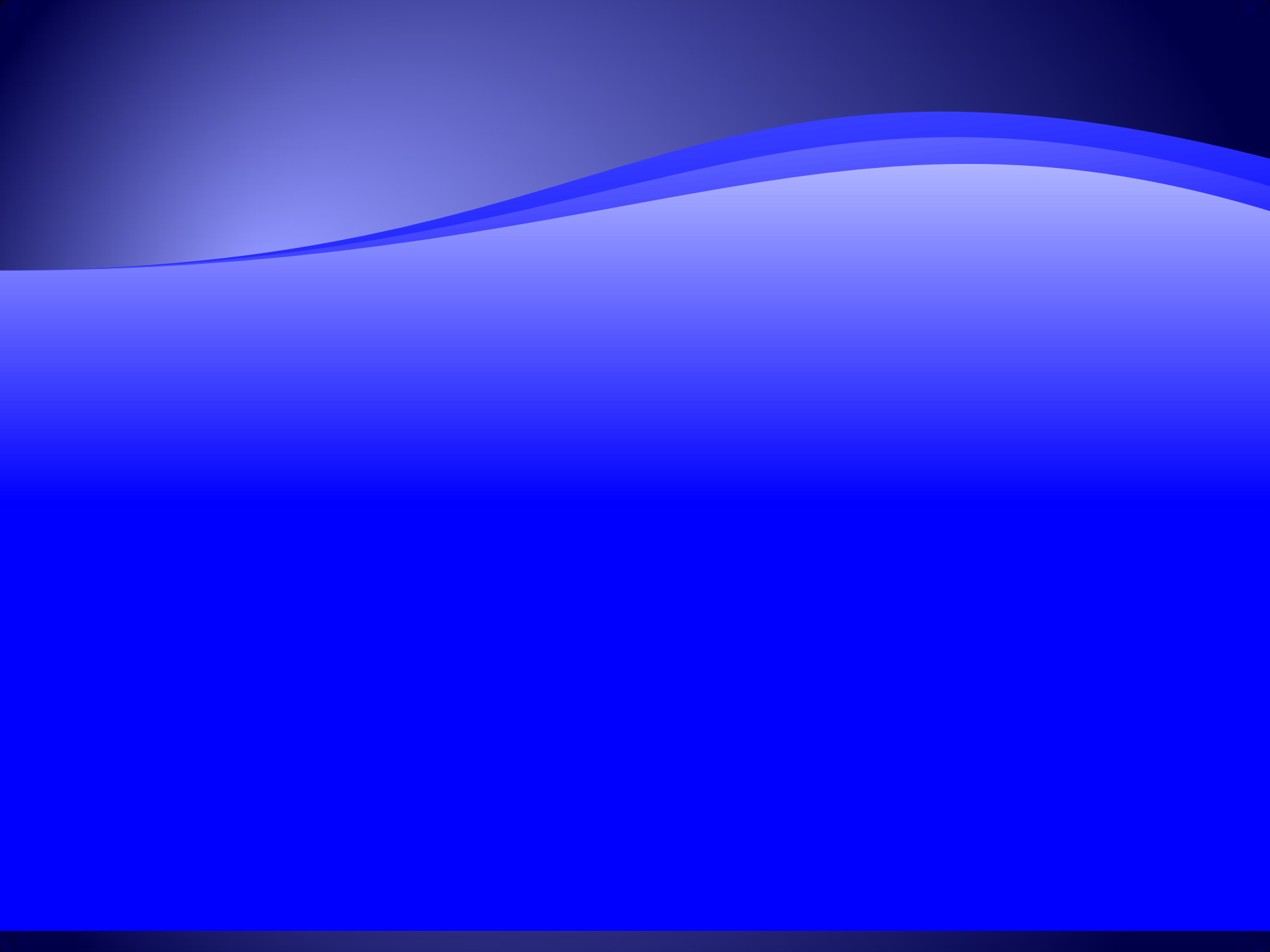

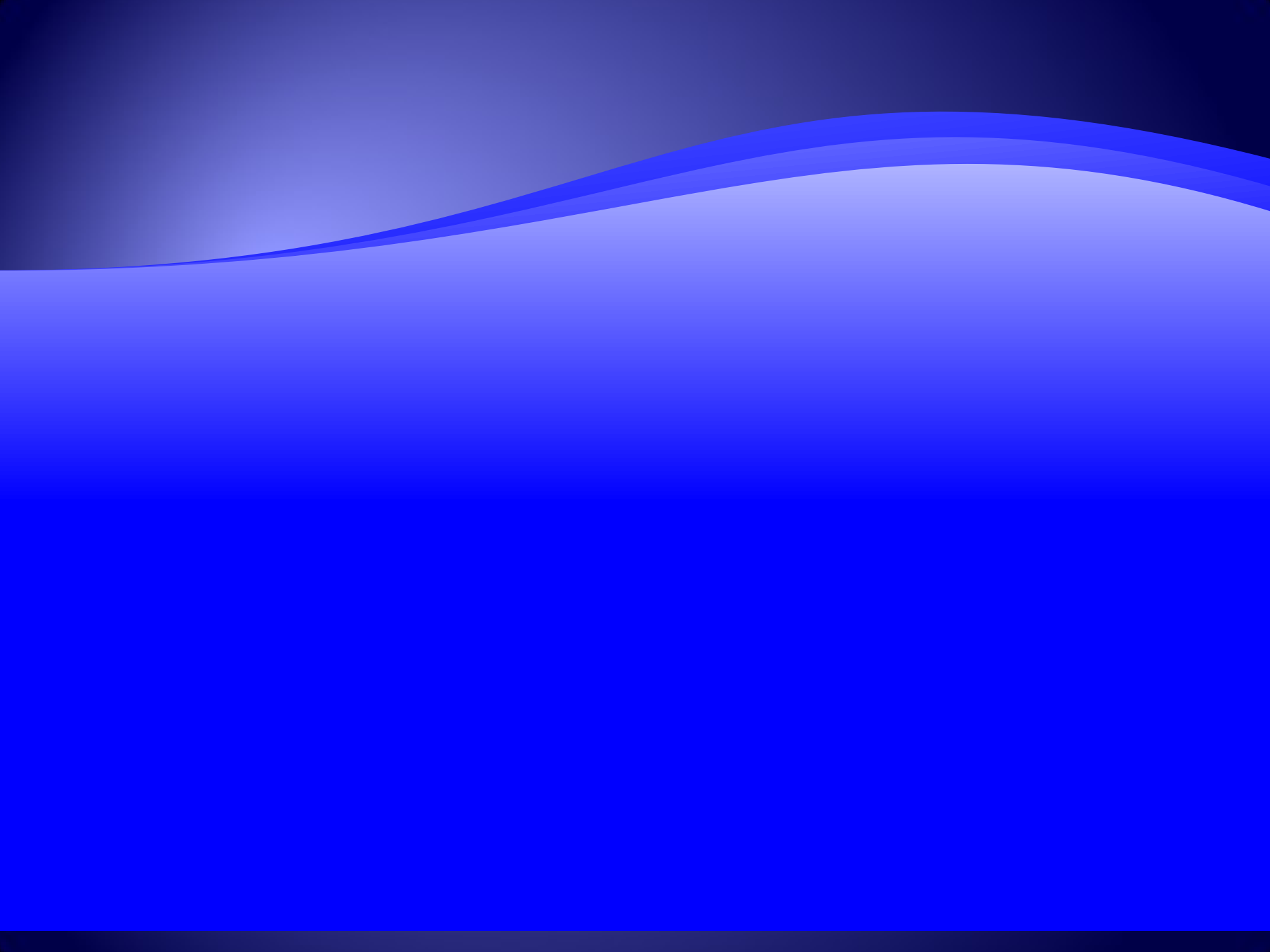

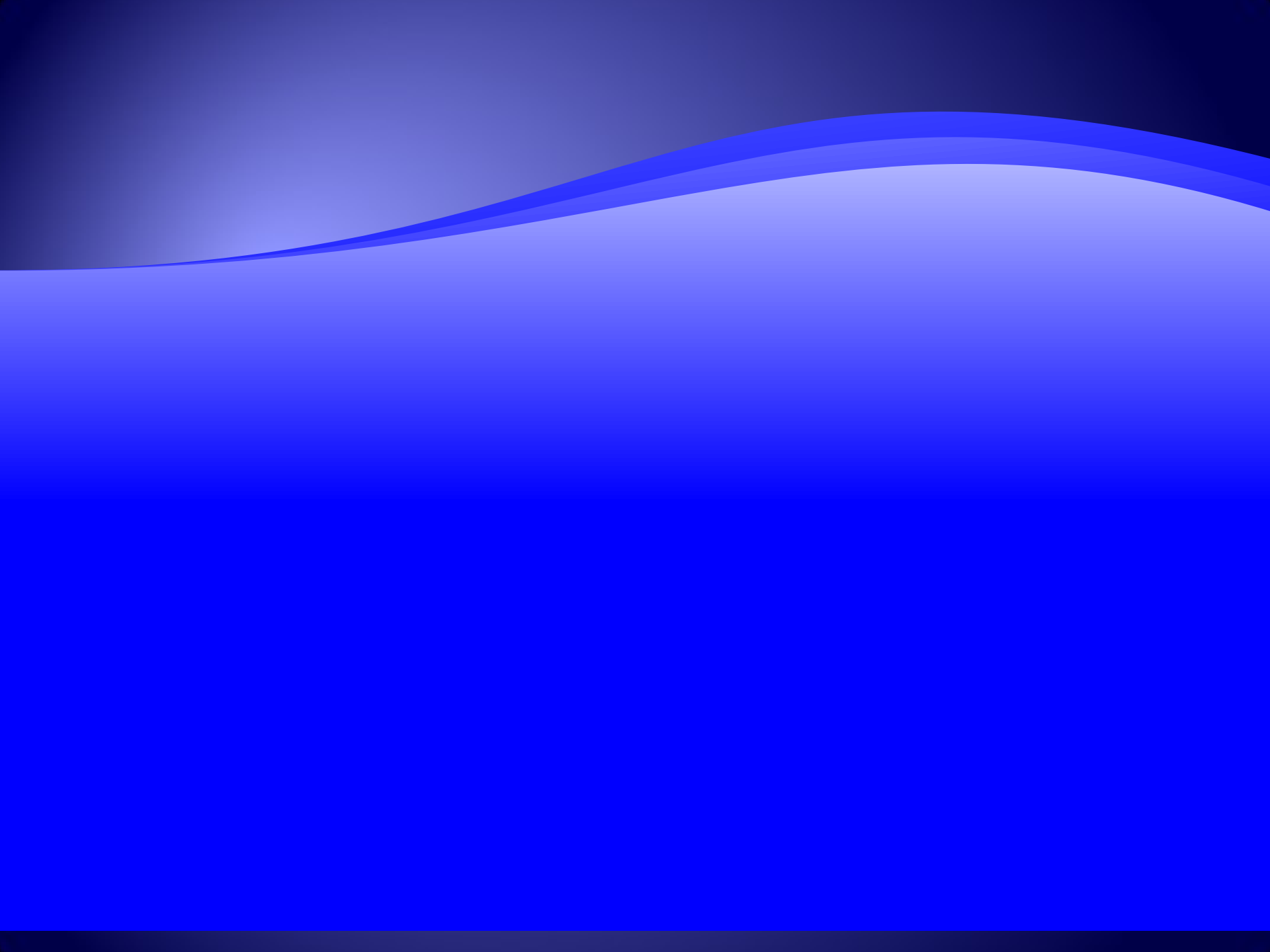

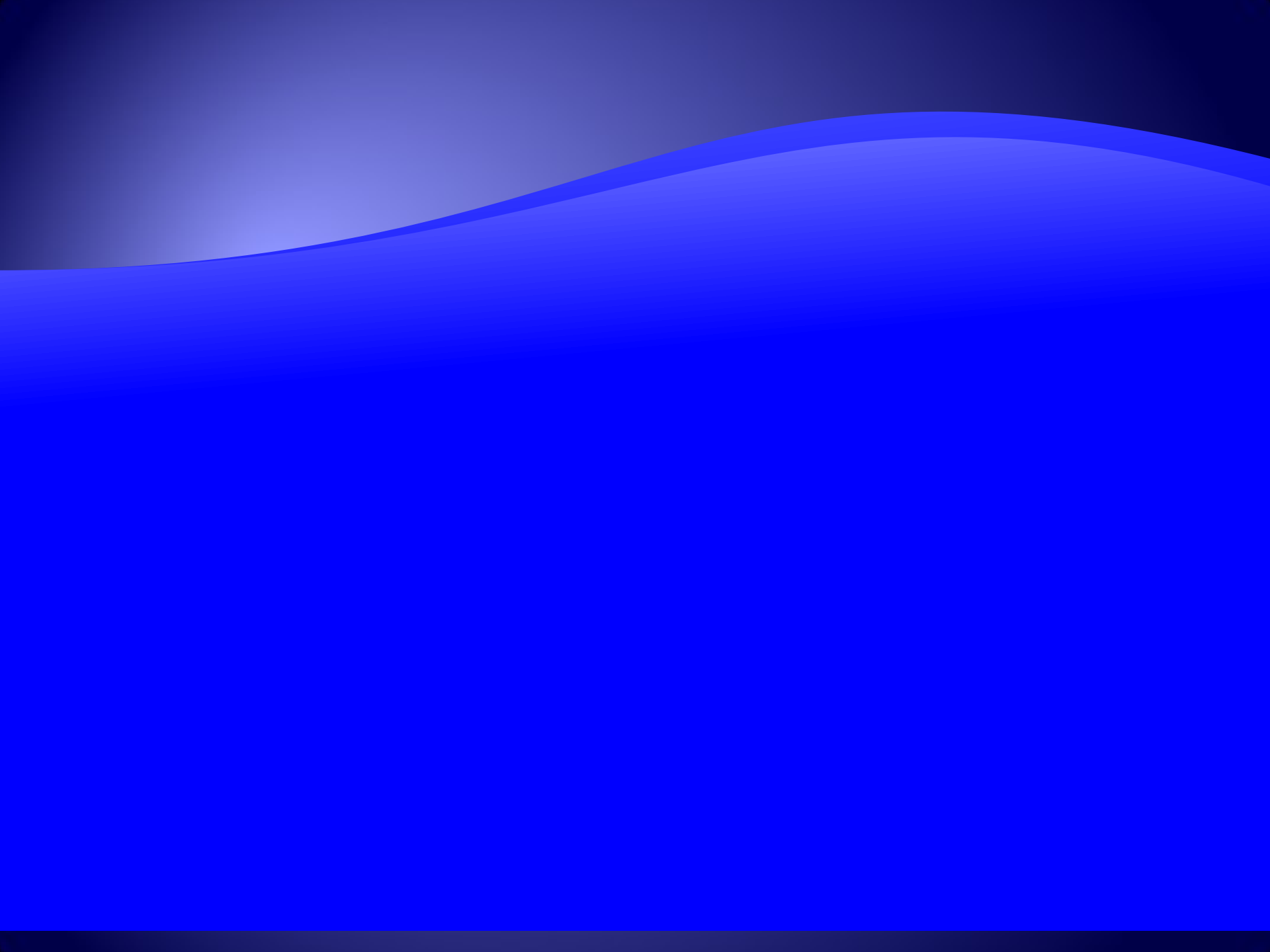

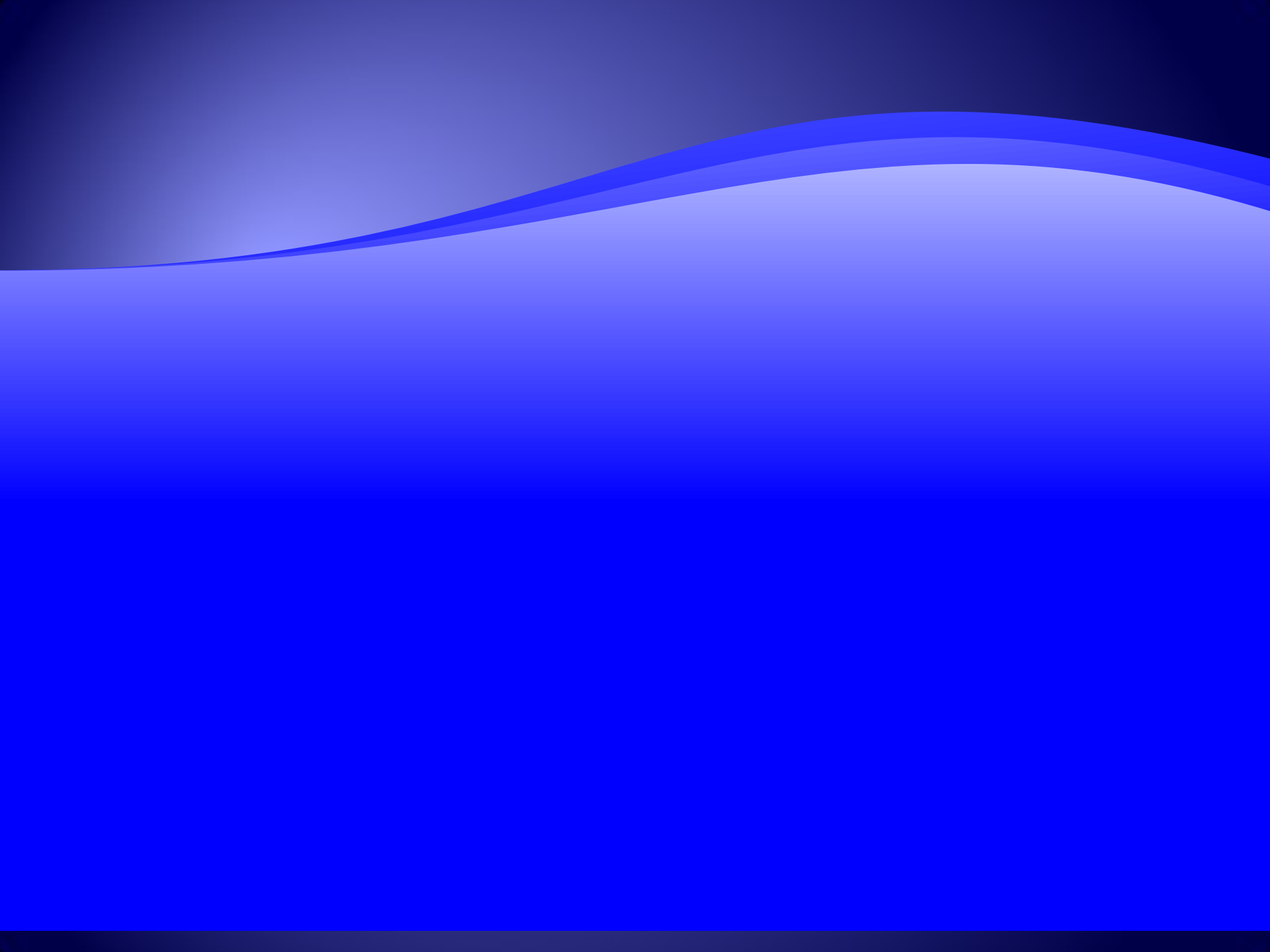

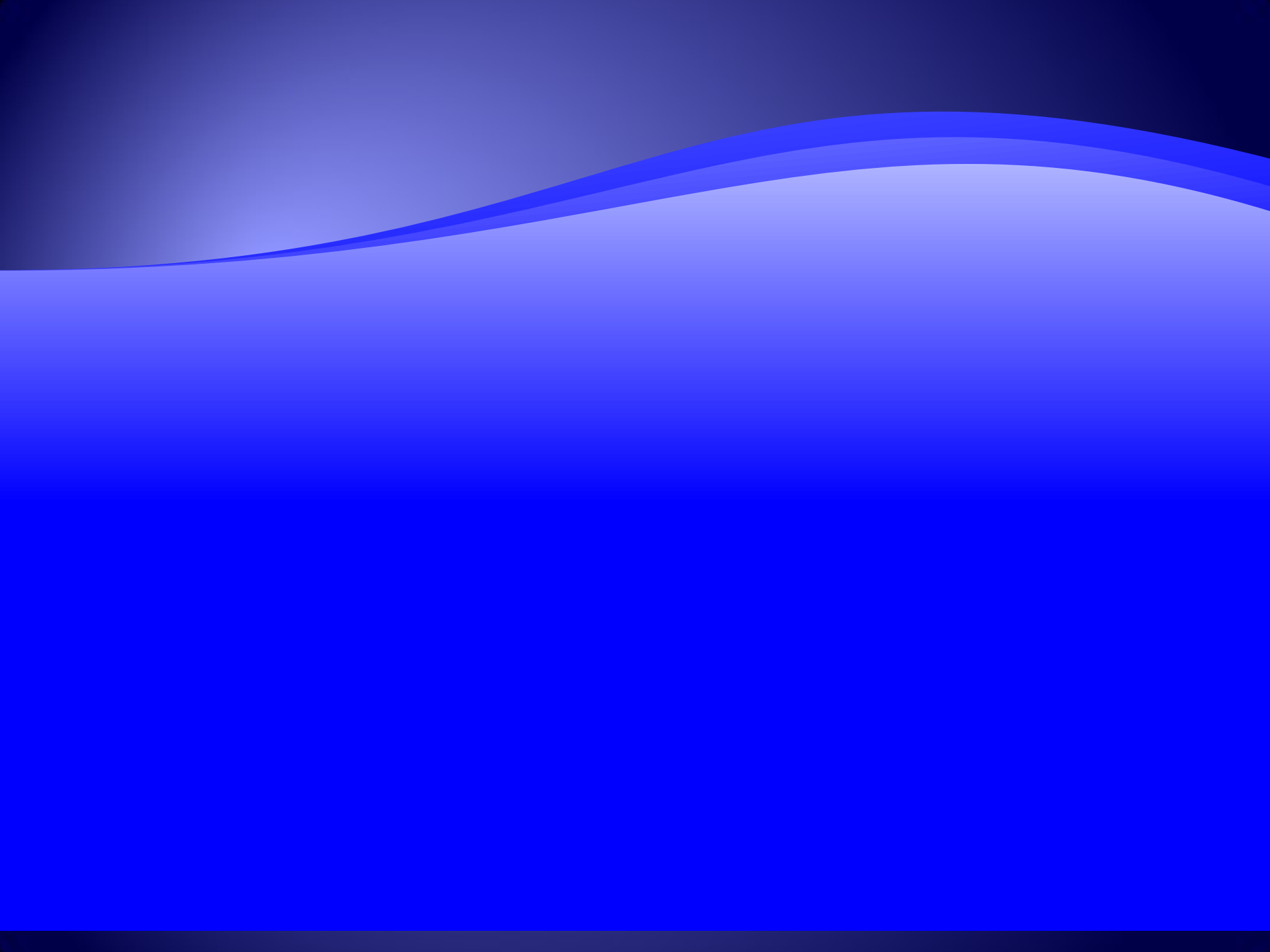

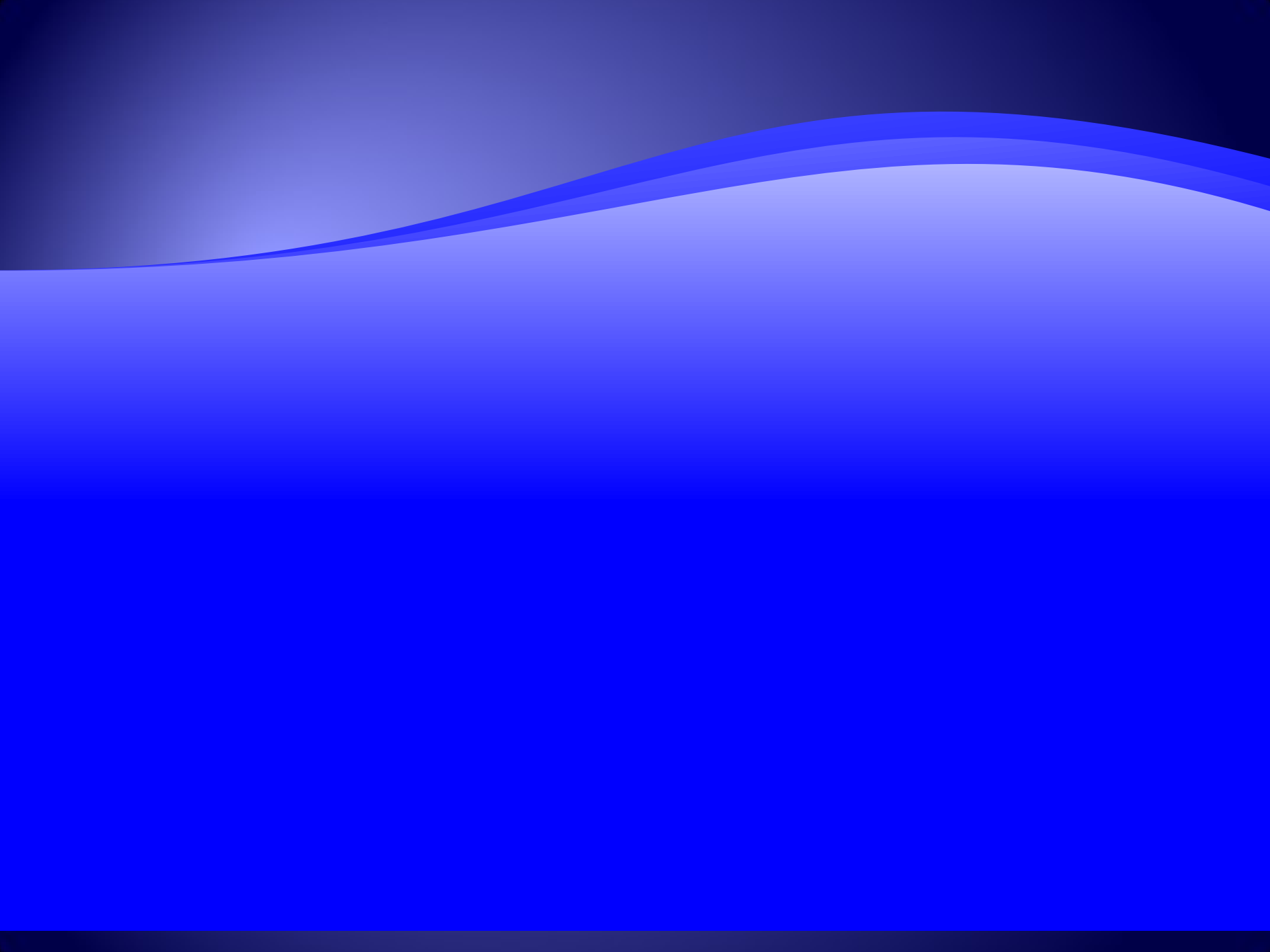

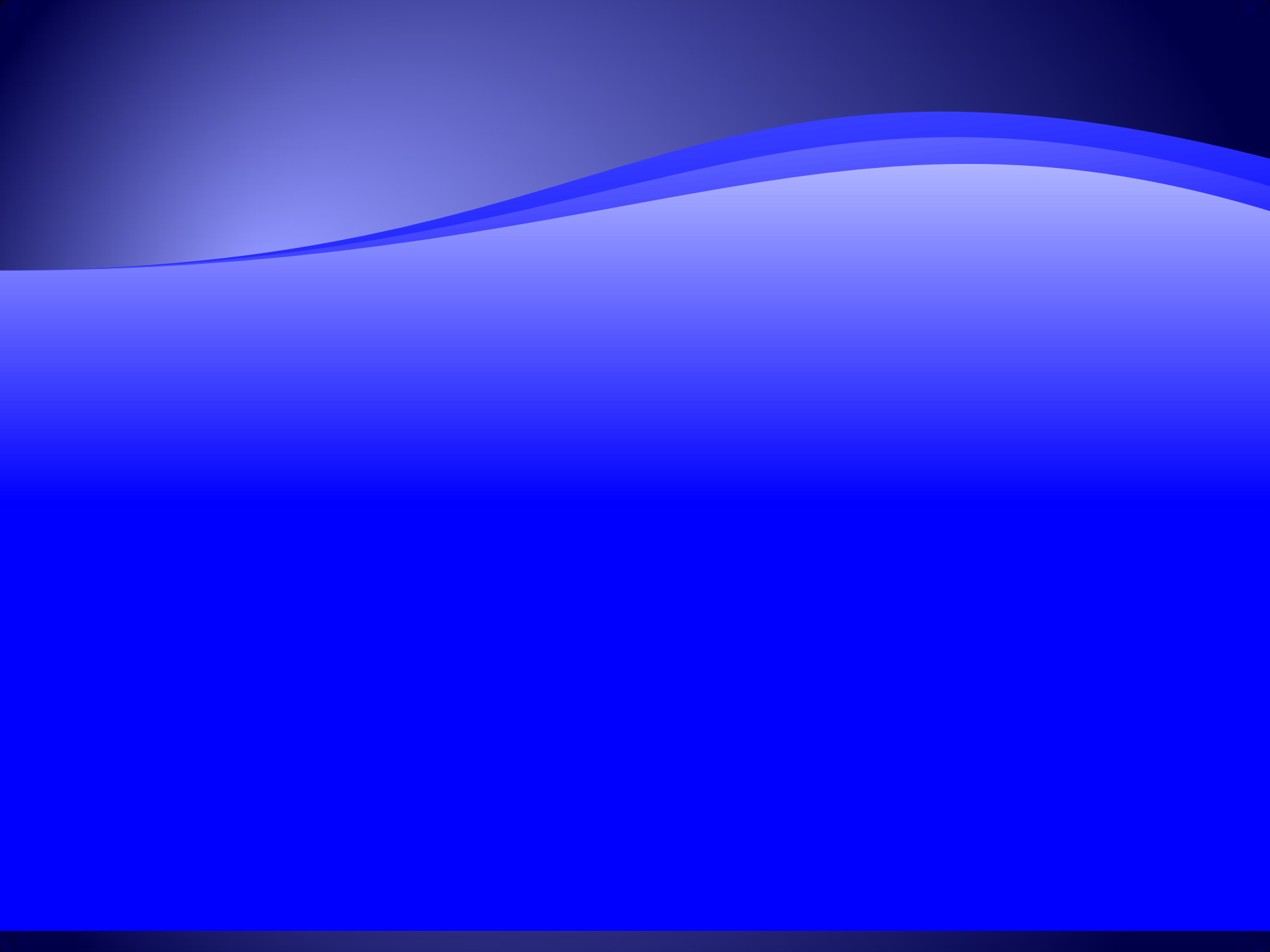
Rozsudek

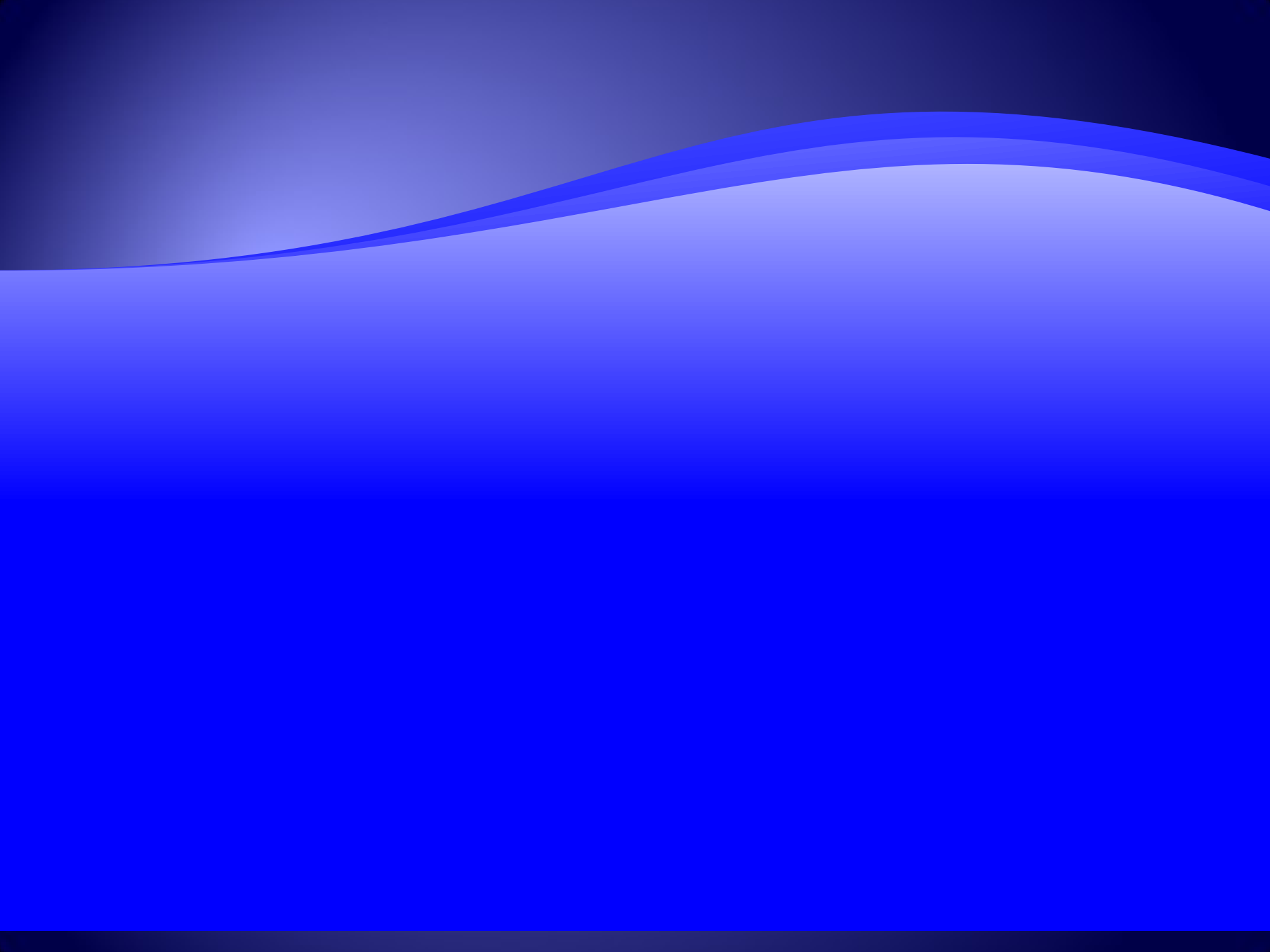

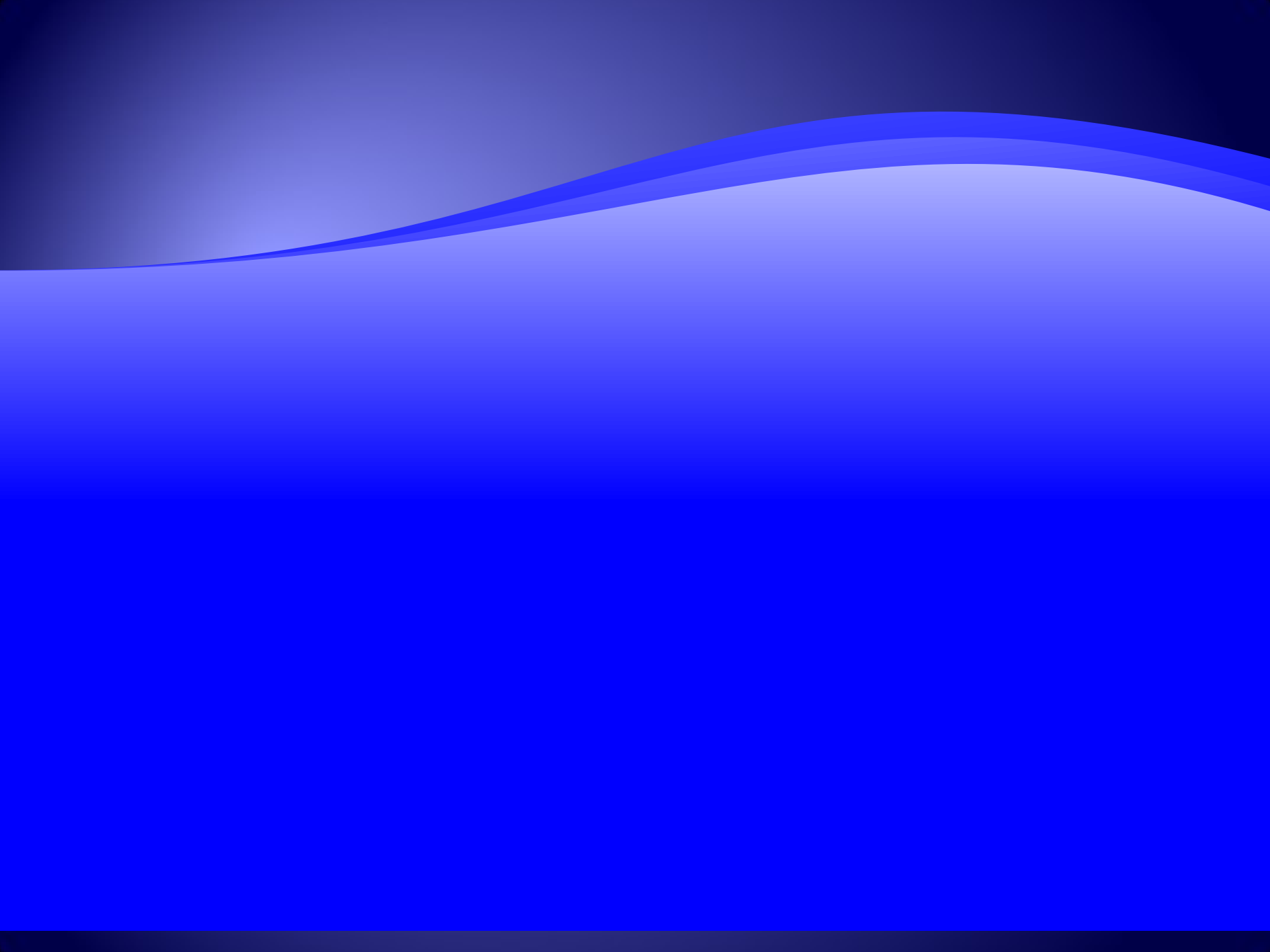

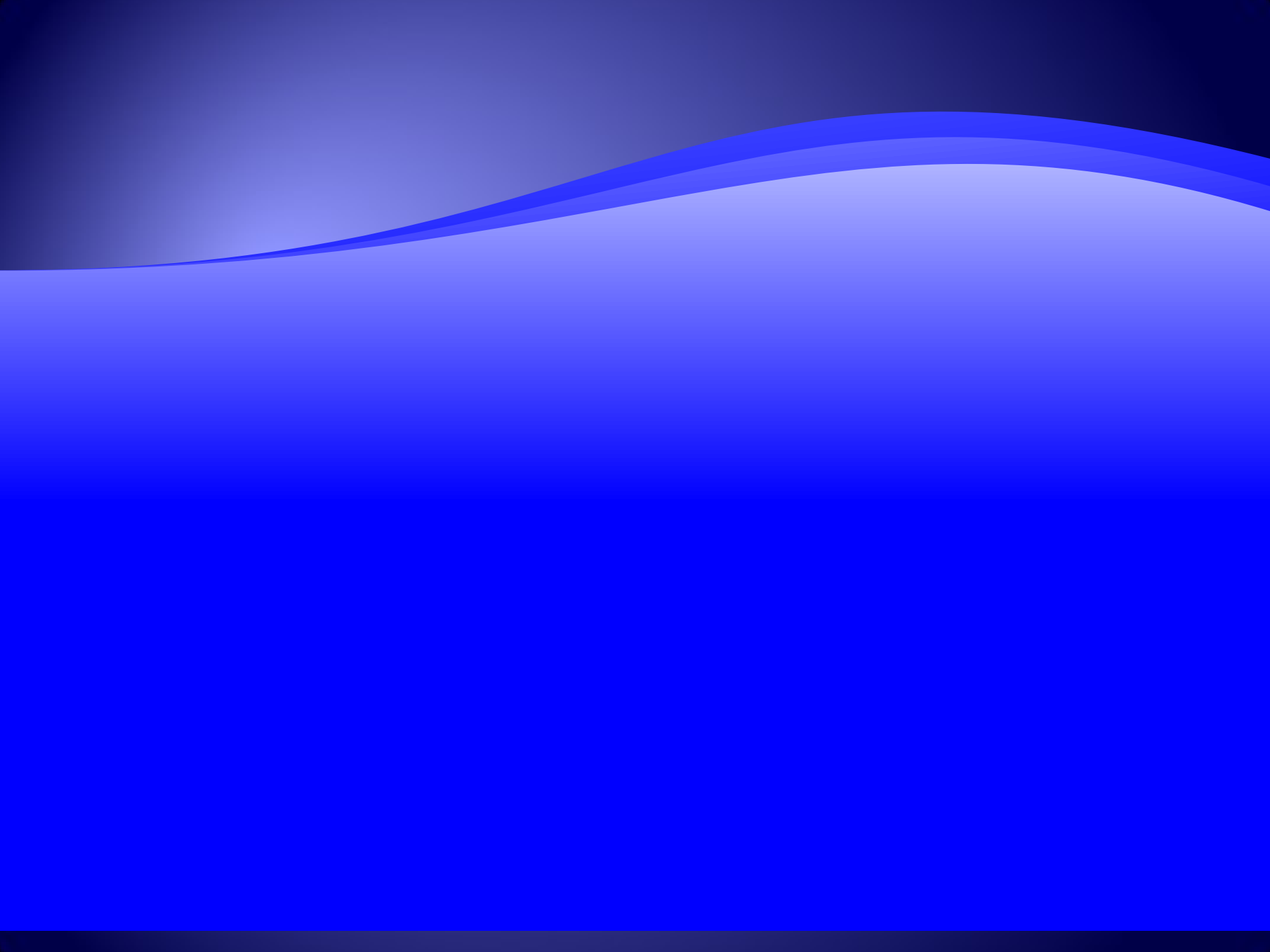

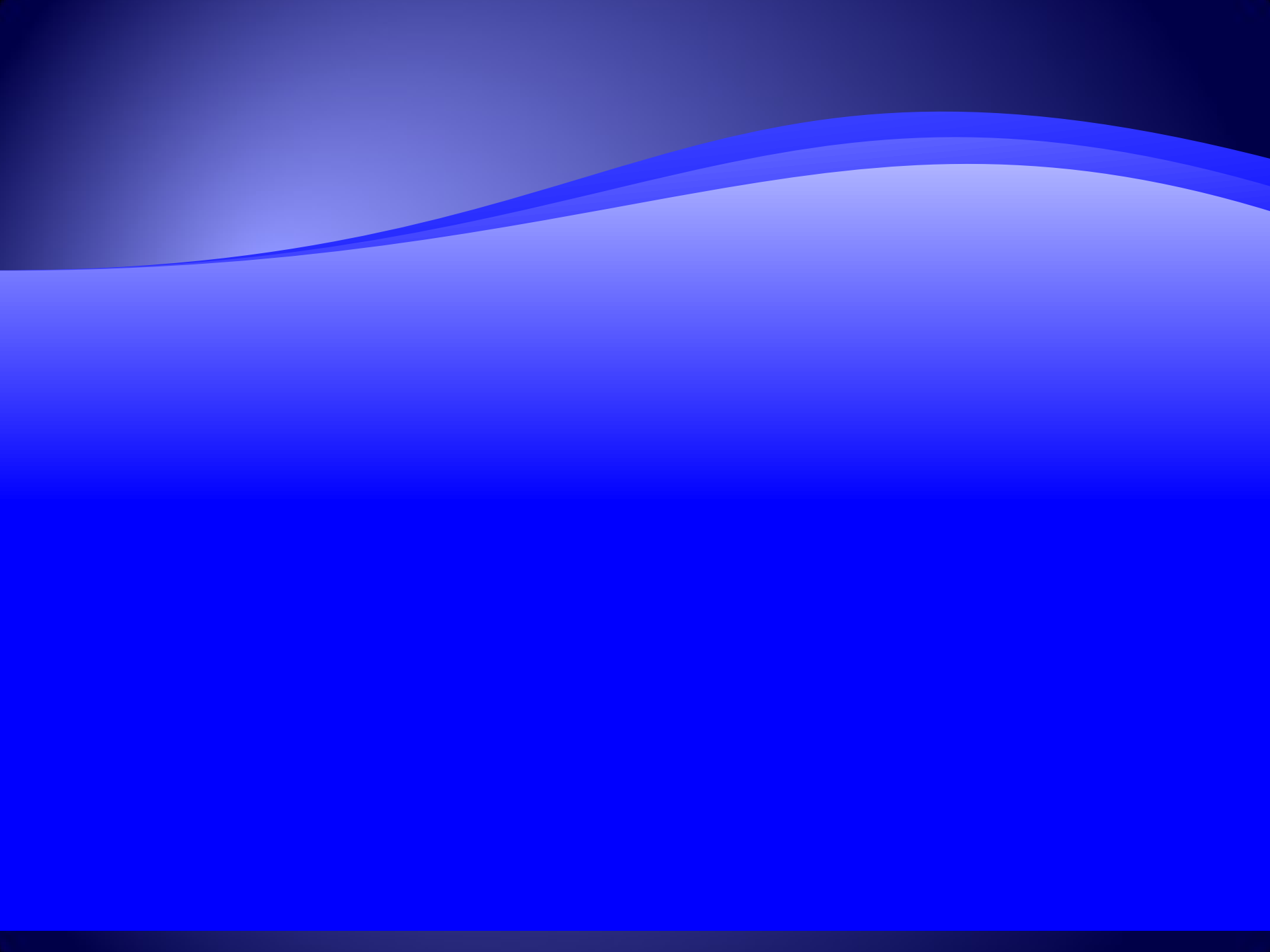

Jsou nějaké otázky???